

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А.С. МАКАРЕНКА

Кафедра теорії та практики романо-германських мов



Декан факультету

іноземної та слов'янської філології

Коваленко А.М.

«28» серпня 2020 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

підготовки першого (бакалаврського) освітнього рівня

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (французька))

освітні-програми: Середня освіта (Французька та англійська мови)

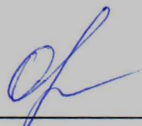
Мова навчання українська

СУМИ – 2020

Розробник: Подосиннікова Г.І., доцент кафедри германської філології
СумДПУ імені А. С. Макаренка, кандидат педагогічних наук, доцент,
Боряк Н.О., ст. викладач кафедри теорії та практики романо-германських мов
Шевцова Н.О., викладач кафедри германської філології


Наскрізна програма практики затверджена на засіданні кафедри теорії та
практики романо-германських мов

Протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри  (к.п.н., доц. Солощенко В.М.)

Схвалено вченою радою факультету іноземної та слов'янської філології

Протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

Голова  (к.ф.н., доц. Коваленко А.М.)

1. Мета педагогічної практики

Наскрізню програму практики підготовки кваліфікаційного рівня «бакалавр» для спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (французька)) розроблено на базі Положення про проведення практик у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка (2017 р.).

Наскрізна програма практик – це основний нормативний та навчально-методичний документ, який визначає концептуальні засади практичної підготовки фахівця кваліфікаційного рівня «бакалавр» для спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (французька)) регламентує вид, тривалість і терміни проведення практики відповідно до навчального плану, визначає мету, завдання та місце практики у структурно-логічній схемі підготовки фахівця.

Наскрізна програма практики розробляється керівником практики від кафедри теорії та практики романо-германських мов та розглядається на її засіданні. Рекомендована до затвердження наскрізна програма практики погоджується з завідувачем навчальною та виробничою практикою університету, обговорюється науково-методичною комісією факультету і затверджується вченою радою факультету. Наскрізна програма практики підлягає обов'язковому перегляду та перезатвердженню кожні 5 років, а також у випадках внесення змін до неї.

МЕТОЮ педагогічної практики є формування у студентів **фахової професійної компетентності** – сукупності загальних та професійних (фахових) компетентностей майбутнього учителя іноземних мов (ІМ) та досягнення програмних результатів навчання, які потребують набуття знань та формування умінь, здатності та готовності:

1) практично здійснювати діяльність із навчання ІМ у середній школі на базі сформованої іншомовної комунікативної компетентності та теоретичних знань, навичок, умінь в галузі методики, педагогіки та психології,

2) проводити експериментальні дослідження, які пов'язані з професійною діяльністю вчителя ІМ,

3) практично пізнавати закономірності професійної діяльності та оволодівати способами її організації,

4) вирішувати конкретні методичні та науково-дослідні завдання згідно з умовами педагогічного процесу, проводити уроки ІМ у ЗЗСО з використанням сучасних методів і прийомів навчально-пізнавальної діяльності,

5) здійснювати виховну роботу на базі вивчення ІМ,

6) систематично поновлювати свої знання й творчо застосовувати їх у практичній діяльності.

Кожна з практик, передбачених програмою, формує інтегральну компетентність та ряд загальних і фахових компетентностей:

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в основній (базовій) середній школі.

Навчальна педагогічна практика в середній школі

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права й обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини, громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК-3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-7. Здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології у навчанні.

ЗК-8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності (ФК).

ФК-1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв’язків.

ФК-2. Володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів.

ФК-3. Здатність здійснювати об’єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

ФК-4. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).

ФК-5. Забезпечення охорони життя й здоров’я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

ФК-6. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

ФК-7. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

ФК-8. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та методики навчання іноземних мов у практиці навчання у базовій загальноосвітній школі.

ФК-10. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм з французької та англійської мов та державної мови, володіти французькою мовою у всіх видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, читанні, писемному мовленні, говорінні) на рівні не нижче С1 (англійською – на рівні В2+), використовувати різні форми і види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю і типу тексту.

ФК-13. Здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне забезпечення для проведення занять з французької та англійської мов.

ФК-15. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовувати практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Навчальна педагогічна практика в закладах позашкільної освіти

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини, громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК-3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-7. Здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології у навчанні.

ЗК-8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності (ФК).

ФК-1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

ФК-2. Володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів.

ФК-3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

ФК-4. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).

ФК-5. Забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

ФК-6. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

ФК-7. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

ФК-15. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовувати практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Навчально-методична практика

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини, громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК-3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-7. Здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології у навчанні.

ЗК-8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності (ФК).

ФК-1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

ФК-2. Володіння основами цілепокладання, планування та проєктування процесу навчання учнів.

ФК-3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

ФК-4. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).

ФК-5. Забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

ФК-6. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

ФК-7. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

ФК-8. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та методики навчання іноземних мов у практиці навчання у базовій загальноосвітній школі.

ФК-9. Здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання французької та англійської мов як іноземних на підставі вітчизняного й міжнародного досвіду.

ФК-10. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм з французької та англійської мов та державної мови, володіти французькою мовою у всіх видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, читанні, писемному мовленні, говорінні) на рівні не нижче С1 (англійською – на рівні В2+), використовувати різні форми і види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю і типу тексту.

ФК-11. Здатність орієнтуватися в літературному процесі країн, мова яких вивчається, спадщині письменників у контексті розвитку літератури, історії, культури, використовувати здобутки світового письменства для формування національної свідомості, загальної і мовленнєвої культури, моралі, міжкультурної толерантності, ціннісних орієнтирів у сучасному полікультурному суспільстві.

ФК-12. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу.

ФК-13. Здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне забезпечення для проведення занять з французької та англійської мов.

ФК-15. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовувати практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Виробнича практика за профілем майбутньої професії

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини, громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі

знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК-3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-7. Здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології у навчанні.

ЗК-8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності (ФК).

ФК-1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

ФК-2. Володіння основами цілепокладання, планування та проєктування процесу навчання учнів.

ФК-3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

ФК-4. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).

ФК-5. Забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

ФК-6. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

ФК-7. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

ФК-8. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та методики навчання іноземних мов у практиці навчання у базовій загальноосвітній школі.

ФК-9. Здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання французької та англійської мов як іноземних на підставі вітчизняного й міжнародного досвіду.

ФК-10. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм з французької та англійської мов та державної мови, володіти французькою мовою у всіх видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, читанні, писемному мовленні, говорінні) на рівні не нижче C1 (англійською – на рівні B2+), використовувати різні форми і види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю і типу тексту.

ФК-11. Здатність орієнтуватися в літературному процесі країн, мова яких вивчається, спадщині письменників у контексті розвитку літератури, історії, культури, використовувати здобутки світового письменства для формування національної свідомості, загальної і мовленнєвої культури,

моралі, міжкультурної толерантності, ціннісних орієнтирів у сучасному полікультурному суспільстві.

ФК-12. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу.

ФК-13. Здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне забезпечення для проведення занять з французької та англійської мов.

ФК-15. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовувати практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Під час педагогічної практики студенти-практиканти повинні оволодіти основами професійно-методичних умінь вчителя ІМ у зазначеному програмі обов'язки. При цьому на першому етапі практики студенти мають спиратися на зразки методичних матеріалів та використовувати настанови керівників практики та учителя; на другому етапі практики студенти-практиканти повинні реалізувати свої професійні вміння в умовах самостійної роботи.

Основні професійно-методичні вміння, якими повинні оволодіти студенти-практиканти, розподіляються на чотири групи: конструктивно-планувальні, комунікативно-навчаючі, організаційні та дослідницькі вміння.

Конструктивно-планувальні вміння:

- 1) складати плани-конспекти окремих уроків та їх серії за темою; визначати конкретні типи мети, завдання та етапи кожного уроку;
- 2) обирати ефективні прийоми досягнення поставленої мети на кожному етапі уроку;
- 3) визначати типи та послідовність виконання вправ у відповідності до етапів оволодіння мовленнєвими навичками та вміннями, а також з урахуванням труднощів навчального матеріалу й рівнем підготовленості учнів;
- 4) використовувати реальні та проектувати навчальні мовленнєві ситуації, а також відповідний їм мовленнєвий матеріал для сприймання, засвоєння та творчого застосування в мовленнєвій діяльності мовних явищ, що вивчаються;
- 5) створювати необхідні наочні посібники для проведення уроків з ІМ;
- 6) складати план позакласної роботи з ІМ;
- 7) складати план і сценарій позакласного заходу з ІМ.

Комунікативно-навчаючі вміння:

- 1) установлювати й підтримувати засобами ІМ у різних режимах мовленнєві контакти у межах класу, між учителем та класом, тощо;
- 2) адаптувати свій іншомовний мовленнєвий досвід до рівня вимог програми та можливостей і загального розвитку учнів (застосовувати мовні

та мовленнєві опори, спрощення, здійснювати перехід від однієї форми говоріння до іншої тощо);

3) намічати об'єкти контролю мовленнєвої діяльності учнів з урахуванням вимоги досягнення відносно правильного мовлення та визначати рівень сформованості їх мовленнєвих навичок і вмінь; визначати об'єкти контролю мовленнєвої діяльності і добирати відповідні їм методичні прийоми, в тому числі тестові завдання;

4) помічати помилки учнів, усвідомлювати їх характер і використовувати комунікативно-мовленнєвий спосіб виправлення (перепитування, зорова, вербальна та схематична наочність, екстралінгвістичні засоби тощо).

Організаційні вміння:

1) організовувати виконання складеного плану; вносити методично виправдані корективи в плани уроків з урахуванням умов навчання;

2) забезпечувати мовленнєву діяльність учнів згідно з планом;

3) раціонально поєднувати колективні (фронтальні, малогрупові, парні) та індивідуальні форми роботи з урахуванням особливостей кожної з цих форм і ступеня навчання;

4) проводити навчальні ігри з урахуванням вікових особливостей учнів; проводити рольові ігри, комунікативні симуляції;

5) навчити учнів найбільш раціональних прийомів самостійної роботи;

6) методично грамотно використовувати традиційні наочні посібники та застосовувати аудитивні, візуальні та аудіовізуальні технічні засоби навчання;

7) здійснювати різноманітні прийоми активізації мовленнєвої й розумової діяльності учнів з урахуванням їх вікових особливостей;

8) проводити позакласний захід ІМ за складеним планом і сценарієм.

Розвиваючо-виховні вміння:

1) реалізовувати загальноосвітній, розвиваючий та виховний потенціал мовленнєвого матеріалу уроку з ІМ;

2) формувати й розвивати на матеріалі ІМ інтелектуальну та емоційну сфери особистості учня, його пізнавальні інтереси;

3) вирішувати засобами ІМ завдання морального, культурного, естетичного, гуманістичного виховання.

Дослідницькі вміння:

1) вивчати ставлення учнів до предмета і виявляти рівень сформованості їх мовленнєвих навичок та вмінь;

2) здійснювати методичний аналіз мовного матеріалу з метою прогнозування можливих труднощів його засвоєння та добору оптимальних шляхів попередження помилок;

3) проводити спостереження та аналіз відвіданих уроків з опорою на схему або вузькоцільове завдання; проводити комплексний аналіз уроків і

серій уроків із теоретичним обґрунтуванням різних сторін навчальної діяльності;

4) спостерігати, аналізувати й узагальнювати досвід учителів, студентів-практикантів, переносячи ефективні прийоми і форми у практику своєї роботи;

5) вивчати методичну літературу і теоретично осмислювати навчальний процес у формі виступів на методичних семінарах, а також удосконалювали свою роботу, використовуючи описані в літературі нові форми й прийоми роботи.

2. Види та зміст педагогічної практики

Освітньо-професійною програмою та навчальним планом підготовки студентів кваліфікаційного рівня «бакалавр» для спеціальності 014 Середня освіта Мова і література (французька) у Сумському державному педагогічному університеті передбачено проходження практики 2 видів: навчальної (2, 3 курси – включно з навчально-методичною), та виробничої (4 курс).

Навчальна практика є особливою формою навчального процесу, яка забезпечує ознайомлення студентів з особливостями практичної діяльності з обраного фаху, узагальнення, систематизацію та закріплення теоретичних знань, умінь та навичок із циклу дисциплін психолого-педагогічного циклу, формування первинних загально-професійних та спеціальних умінь учителя іноземних мов (ІМ). Вона поділяється на навчальну спеціальну фахову (пропедевтичну) та педагогічну.

Виробнича практика є особливою формою навчального процесу, яка забезпечує оволодіння студентами мінімумом професійно-методичних умінь, необхідним для реалізації основних функцій учителя ІМ у закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО).

Навчальна педагогічна практика в середніх класах студентів II курсу проводиться у комунальних закладах загальної середньої освіти в 5-9 класах. Основним завданням цього виду практики є поєднання теоретичної підготовки студентів з навчальної дисципліни *Педагогіка* із практичним застосуванням набутих умінь і навичок проведення навчальної та виховної роботи, навчання на робочому місці.

Мета практики: формування професійної компетентності майбутніх вчителів, поєднання теоретичної підготовки студентів з навчальної дисципліни Педагогіка (модулі: Дидактика, Теорія виховання, Освітній менеджмент) з практичним застосуванням набутих вмінь і навичок проведення навчальної та позакласної виховної роботи в учнівському колективі 5-9 класів на принципах і положеннях Концепції Нова українська школа.

Завдання практики:

ознайомитися з особливостями роботи школи, реалізацією положень Концепції Нова українська школа (новий зміст освіти, заснований на

формуванні компетентностей, наскрізний процес формування цінностей, педагогіка партнерства), сучасними змінами навчальних програм та підручників з предмету спеціалізації;

- закріпити та поглибити теоретичні знання, отримані в процесі вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка»;

- проаналізувати інноваційні методи навчання, оцінювання навчальних досягнень учнів на основі спостережень уроків з предмету спеціалізації;

- вивчити структуру уроку в реальному педагогічному процесі, проаналізувати її основні елементи: організацію початку уроку, повідомлення теми, мети, плану уроку, мотивацію навчальної роботи учнів, етап засвоєння нових знань і формування умінь, перевірку та оцінку навчальних досягнень учнів, методичне забезпечення домашньої навчальної роботи учнів;

- дослідити план виховної роботи класного керівника, характеристику класу, скласти соціальний паспорт класу; формування умінь урахувати отримані дані у взаємодії з учнями класу, плануванні виховної роботи;

- визначити виховну проблему актуальну для віку дітей класу та особливостей конкретного учнівського колективу; обрати тему виховного заходу та його форму; розробити зміст, обрати методи виховної роботи, спланувати фронтальну бесіду, реалізувати виховну роботу та досягти поставлену виховну мету.

Навчальна педагогічна практика в закладах позашкільної освіти здійснюється у шостому семестрі. Практика студентів є складовою частиною програми професійного становлення майбутнього педагога й передбачає формування педагогічної компетентності майбутніх учителів під час роботи на посаді педагога, вихователя, педагога-організатора, керівника групи, гуртка тощо.

Завданнями цієї практики є:

1. Перевірка й поглиблення теоретичних знань. Зокрема, знань про психофізіологічні особливості дітей різного віку, основні напрямки, методи, форми, прийоми освітньої роботи, інноваційні технології навчання й виховання, особливості організації та здійснення освітнього процесу в закладі позашкільної освіти (специфіку освітніх програм, напрями діяльності педагогічного колективу, про функціональні обов'язки представників адміністрації і педагогічного колективу, традиції й інновації в організації роботи тощо);

2. Формування та подальший розвиток загальнопедагогічних умінь і навичок: комунікативних (уміння налагоджувати контакт з окремою дитиною та з дитячою групою, вміння створювати позитивний мікроклімат у колективі, коригувати міжособистісні відносини, вміння спиратися й проектувати позитивне в розвитку дитини й колективу, вміння виявляти зацікавленість, повагу, вміння співпрацювати з колегами і співробітниками закладу, батьками, представниками громадськості, тощо); організаторських (уміння планувати і

організовувати діяльність групи, гуртка, ансамблю тощо; вміння організовувати і проводити виховну роботу, в тому числі різні форми виховної діяльності, доцільно використовувати методи, прийоми, стратегії виховання, створювати умови для розвитку кожної особистості та формування дитячого колективу, стимулювати розвиток самоврядування); рефлексивно-аналітичних (здатність аналізувати й об'єктивно оцінювати власну діяльність, раціонально планувати та коригувати її, підвищувати рівень самоорганізації, вдосконалювати вміння й навички ефективного керівництва власною діяльністю та діяльністю дитячого колективу).

3. Формування ціннісних орієнтацій власної виховної діяльності, що передбачає спрямованість інтересів і потреб особистості на соціальнозначущу ієрархію життєвих цінностей. У діяльності педагога одним із провідних засобів по формуванню іншої особистості є його власна. Саме тому проблема моральної свідомості та цінностей вихователя (морально-етичних норм) є дуже важливою. Серед найважливіших ціннісних орієнтацій особистості концепція нової української визначає патріотизм, колективізм, гуманізм, творчість. Дотримання і демонстрація цих цінностей свідчить про соціальну зрілість самого педагога й формує орієнтири для його вихованців.

4. Набуття й збагачення особистого педагогічного досвіду, розвиток творчих здібностей як сукупності знань, умінь і навичок, набутих у процесі безпосередньої виховної діяльності. Цей процес передбачає перевірку практичною діяльністю своїх педагогічних здібностей і умінь організовувати й здійснювати освітню роботу з окремою дитиною, дитячим колективом, готовність до пошуку нових креативних рішень і підходів та їх реалізації, що проявляються у здатності самостійно переносити раніше засвоєні спеціальні знання й навички у нову нестандартну ситуацію, знаходити правильні й оригінальні шляхи розв'язання педагогічних проблем в умовах дефіциту часу та інформації, альтернативні варіанти їх вирішення, комбінувати раніше відомі способи дій у нові при здійсненні освітнього процесу в закладі позашкільної освіти.

Завданнями **навчально-методичної практики** є:

- 1) створення умов для професійної адаптації студентів-практикантів;
- 2) ознайомлення студентів-практикантів із специфікою діяльності закладу загальної середньої освіти, що провадить освітню діяльність на базовому рівні повної загальної середньої освіти;
- 3) ознайомлення з принципами, формами, сучасними методами, методичними прийомами навчання предмета Іноземна мова в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти) та особливостями реалізації положень Концепції Нова українська школа;
- 4) ознайомлення з сучасними лінгводидактичними та методичними засадами навчання іноземних мов в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти);
- 5) ознайомлення з особливостями застосування сучасних освітніх технологій та методик для формування предметних компетентностей учнів

вчителями іноземних мов в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти) та здійснювати аналіз ефективності уроків на основі спостереження та рефлексії;

б) оволодіння основами професійної культури та навичками фахової комунікації;

7) оволодіння вміннями ефективно працювати автономно та в команді, організувати співпрацю учнів та студентів-практикантів;

8) удосконалення та підвищення рівня сформованості професійної комунікативної компетентності з української, французької та англійської мов (лінгвістична, мовленнєва, лінгвосоціокультурна, навчально-стратегічна компетентності-компоненти) у фахової комунікації в умовах діяльності закладу загальної середньої освіти, що провадить освітню діяльність на базовому рівні повної загальної середньої освіти;

9) ознайомлення із засобами забезпечення діалогу культур у процесі навчання іноземної мови, створення умов для міжкультурної комунікації;

10) ознайомлення із особливостями застосування в педагогічній діяльності етичних норм, принципів толерантності, діалогу й співпраці в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти);

11) усвідомлення соціальної значущості майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти);

12) виховання відповідального ставлення до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності;

13) формування готовності діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики;

14) створення передумов для розвитку здатності визначати рівень особистісного і професійного розвитку, моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення.

3. Бази проведення педагогічної практики

Практика студентів університету проводиться на базах, які керівники практикою від кафедри теорії та практики романо-германських мов і кафедри педагогіки визначають щорічно за результатами обговорення питання викладачами кафедр та за погодженням із керівником практикою від університету. Базами практики визначають такі ЗЗСО, що мають високий рівень професійно-методичної компетентності та мотивації вчителів, належну матеріально-технічну базу та здатні забезпечити якісне виконання програми практичної підготовки відповідних освітніх рівнів.

Навчальна педагогічна практика в закладах позашкільної освіти (ПЗО). Згідно з Законом України «Про позашкільну освіту» заклад позашкільної освіти – складова системи позашкільної освіти, яка надає знання, формує вміння та навички за інтересами, забезпечує потреби особистості у творчій самореалізації та інтелектуальний, духовний і фізичний розвиток, підготовку

до активної професійної та громадської діяльності, створює умови для соціального захисту та організації змістовного дозвілля відповідно до здібностей, обдарувань та стану здоров'я вихованців, учнів і слухачів. Існують також заклади спеціалізованої позашкільної освіти. Ними вважають заклади ПЗО, що надають спеціалізовану освіту мистецького, спортивного, військового або наукового спрямування. До цієї категорії відносять й мистецьку школу - заклад спеціалізованої мистецької освіти: музична, художня, хореографічна, хорова, школа мистецтв тощо, який надає початкову мистецьку освіту

Студенти мають право самостійно за узгодженням з кафедрою та адміністрацією факультету пропонувати для себе місце проходження практики у ЗЗСО. У цьому випадку студент повинен подати на розгляд кафедри заяву на проходження практики та лист-згоду з базового закладу, в якому адміністрація бази практики гарантуватиме створення необхідних умов для виконання студентом програми практики.

4. Організація та зміст практики

4.1. Навчальна пропедевтична педагогічна практика студентів II курсу.

Ця практика відбувається у четвертому семестрі (33-34 тиждень). З питань змісту діяльності студентів та організації практики проводиться настановча конференція. Звіт студентів, підсумки, результати, шляхи вдосконалення організації практики обговорюються на підсумковій конференції.

Зміст діяльності студентів-практикантів:

I. Ознайомлення з реалізацією головних компонентів Концепції Нової української школи:

- новим змістом освіти, заснованим на формуванні компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві;
- орієнтацією на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризмом;
- наскрізним процесом виховання, який формує цінності;
- педагогікою, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками.

II. Ознайомлення з навчально-виховною роботою школи:

- з основними напрямками роботи закладу освіти, із сучасними технологіями навчання та навчальними програмами шкільних предметів у відповідності до власної спеціалізації;
- з особливостями організації навчально-виховного процесу в базовій школі;
- з устаткуванням, методичним наповненням шкільних кабінетів з навчальних предметів, з роботою музеїв;
- з особливостями співпраці школи, класного керівника з позашкільними установами, дитячими громадськими організаціями, до яких

входять і які відвідують учні закріпленого класу.

III. Ознайомлення з науково-дослідницькою роботою вчителів школи:

- з основними напрямками науково-дослідницької роботи вчителів;
- з роботою методичних комісій за предметами спеціалізації;
- з комплексом дослідницьких методик, що застосовуються для

вивчення особистості школяра та класного колективу.

IV. Участь у навчально-виховній роботі класу:

– допомога класному керівнику в проведенні позакласної виховної роботи з учнями закріпленого класу та самостійне проведення однієї з форм виховної роботи;

– відпрацювання умінь проведення фронтальної бесіди, інструктажу, організації роботи учнів у групах, змагальних форм виховної роботи;

– проведення дидактичних ігор у позакласній роботі;

– організація раціонального дозвілля, активного відпочинку учнів на перервах;

– вивчення індивідуальних особливостей учнів під керівництвом психолога.

4.2. Навчально-методична практика у закладі загальної середньої освіти триває 4 тижні та проводиться на третьому році навчання у ЗВО (6 семестр). Для проходження практики заплановано 6 кредитів (180 годин).

Зміст навчально-методичної практики складається із елементів навчально-виховної роботи, позакласної роботи та науково-дослідницької роботи методичного напрямку.

До змісту навчально-виховної роботи студента-практиканта входять такі види діяльності:

1) ознайомлення зі специфікою діяльності закладу загальної середньої освіти, що провадить освітню діяльність на базовому рівні повної загальної середньої освіти;

2) відвідування уроків вчителів іноземної мови;

3) проведення предметного й комплексного аналізу відвіданих уроків на основі спостереження та рефлексії ;

4) виготовлення наочних посібників, роздавального дидактичного матеріалу належної якості;

5) перевірка зошитів учнів;

6) проведення уроків та додаткових занять з учнями, що потребують допомоги;

7) участь у роботі методичного об'єднання вчителів іноземної мови, у засіданні педагогічної ради школи.

Зміст позакласної роботи студента-практиканта складають:

1) вивчення системи роботи вчителя іноземної мови, спрямованої на формування в учнів стійкого інтересу до іноземної мови;

2) спостереження та аналіз окремих видів позакласної роботи, що

проводять учителі школи;

3) планування окремих видів групових та масових форм роботи, які відповідають особливостям навчання у закладі загальної середньої освіти, що провадить освітню діяльність на базовому рівні повної загальної середньої освіти;

4) відвідування й аналіз позакласних заходів.

До змісту науково-дослідницької роботи методичного напрямку входять такі види діяльності:

1) ознайомлення на практиці з методами досліджень (наукове спостереження / тестування / анкетування / бесіда / інтерв'ю / вивчення позитивного досвіду навчання іноземної мови);

2) проведення методичного аналізу мовного матеріалу підручників з іноземної мови, за якими працює закріплена група;

3) вивчення та критичний аналіз наукової методичної літератури з метою удосконалення своєї роботи, теоретичного осмислення реального навчально-виховного процесу у закладі загальної середньої освіти, що провадить освітню діяльність на базовому рівні повної загальної середньої освіти;

4) виступи на методичних семінарах студентів-практикантів.

4.3. Навчальна педагогічна практика в закладах позашкільної освіти.

Практика здійснюється в шостому семестрі протягом двох тижнів (33-34).

Студенти проводять таку роботу:

- **навчальну**, яка полягає в ознайомленні з системою освітньої роботи в закладі позашкільної освіти загалом та з системою роботи керівника гуртка, секції (провідні завдання, напрямки, структура й особливості діяльності, ведення нормативної документації; вікові й особистісні потреби дітей різного віку та категорій тощо);

- **методичну**, яка передбачає оволодіння методикою проведення різних форм освітньої діяльності з вихованцями (тематичне й поточне планування; розробка плану-конспекту заняття, виховного заходу; форми й методи роботи з вихованцями, що сприяють творчій самореалізації, розвитку особистості, її підготовку до активної професійної та громадської діяльності тощо) та аналіз, вивчення й систематизацію власної діяльності та досвіду роботи педагогів закладу.

- **виховну**, яка передбачає вдосконалення вмінь організації виховання в умовах індивідуальної, групової, масової форм роботи (планування, розробка й проведення різних видів виховних заходів, колективних творчих справ, свят тощо з окремими учнями і дитячим колективом) за для організації змістовного дозвілля відповідно до здібностей, обдарувань та стану здоров'я вихованців.

4.4. Педагогічна виробнича практика студентів IV курсу.

Триває 8 тижнів у VIII семестрі. За формою організації і контролю педагогічна практика може бути очною, тобто відбуватися у м. Суми під безпосереднім контролем (поточним та підсумковим) методистів університету, або дистанційною, тобто відбуватися за межами м. Суми. У цьому випадку методисти університету здійснюють підсумковий контроль навчально-виховної діяльності студента-практиканта; поточний контроль якості розроблених планів-конспектів уроків і навчальних посібників здійснюється за можливістю.

Педагогічна практика за межами м. Суми відбувається за заявою студента, лише за узгодженням із керівником практикою від кафедри теорії та практики романо-германських мов та згідно з рішенням кафедри.

Тривалість робочого часу студента під час проходження практики регламентується Кодексом законів про працю України та іншими законодавчими актами, що встановлюють соціально-трудові відносини, і складає 45 години (1,5 кредити) на тиждень, із яких 30 годин – безпосередня робота на базі практики, 15 годин – самостійна навчальна діяльність за програмою практики. За домовленістю між університетом і базою практики може встановлюватися інша тривалість робочого часу студентів, за умови, якщо це не суперечить вимогам чинного трудового законодавства.

Зміст педагогічної виробничої практики складається з: 1) змісту навчальної роботи; 2) змісту позакласної роботи; 3) змісту дослідницької роботи.

До змісту навчальної роботи студента-практиканта входять такі види діяльності:

- 1) ознайомлення зі специфікою діяльності школи та діяльності вчителів ІМ на середньому та старшому ступенях навчання;
- 2) складання тематичного плану уроків на основі планів учителів;
- 3) планування окремих уроків та серій уроків;
- 4) проведення уроків із дотриманням психолого-педагогічних, методичних і гігієнічних вимог до уроку;
- 5) відвідування уроків учителів та студентів-практикантів;
- 6) проведення предметного й комплексного аналізу відвіданих уроків за схемою;
- 7) проведення психолого-педагогічного аналізу уроку;
- 8) виготовлення наочних посібників, роздавального дидактичного матеріалу;
- 9) перевірка зошитів учнів;
- 10) проведення додаткових занять із невстигаючими;
- 11) участь у роботі методичного об'єднання вчителів ІМ, у засіданні педагогічної ради школи за результатами педагогічної практики, у підсумкових заходах із педпрактики.

До змісту позакласної роботи студента-практиканта входить наступне:

- 1) оволодіння вміннями виховання учнів на уроці засобами ІМ;

2) вивчення системи роботи вчителя ІМ, спрямованої на формування в учнів стійкого інтересу до ІМ;

3) спостереження та аналіз окремих видів позакласної роботи, що проводять учителі школи;

4) планування окремих видів групових та масових форм роботи, які відповідають особливостям навчання у початковій та основній школі, спільно з методистом (учителем) або з опорою на готові зразки;

5) підготовка та проведення запланованої позакласної роботи;

6) відвідування й аналіз позакласних заходів, які проводять студенти.

До **змісту науково-дослідної роботи** входять такі види діяльності:

1) проведення тестування учнів із метою виявлення рівня володіння ІМ;

2) проведення опитування (анкетування) учнів із метою вивчення особистісної спрямованості та індивідуального стилю вивчення ІМ;

3) проведення методичного аналізу навчального матеріалу з метою прогнозування можливих труднощів його засвоєння учнями;

4) вивчення наукової методичної літератури з метою удосконалення своєї роботи, теоретичного осмислення реального навчального процесу;

5) виступи на методичних семінарах студентів-практикантів;

6) проведення спостережень із метою вивчення та узагальнення досвіду вчителів у викладанні ІМ;

7) проведення методичних досліджень, необхідних для здійснення діяльності вчителя ІМ.

Під час педагогічної практики мають місце такі **етапи навчально-виховної роботи** студентів-практикантів: початковий, основний і заключний.

На **початковому** етапі педагогічної практики, який триває п'ять днів, студент-практикант здійснює таку діяльність.

1. Бере участь у настановних зборах в університеті та у школі.

2. Знайомиться із класом, вивчає навчальний план, журнал, розклад уроків та ін.

3. Визначає тематику й форми проведення виховних заходів.

4. За допомогою керівника практики обирає тему наукового дослідження, пов'язану з темою курсової роботи з методики навчання ІМ. Приклади тем: "Групові форми роботи на уроці французької мови в 7 класі загальноосвітньої школи", "Технологія проведення мовної гри на змагання в 5 класі школи з поглибленим вивченням іноземної мови".

5. Складає індивідуальний план роботи, подає його на підпис методистові.

6. Відвідує й аналізує уроки вчителів, позакласні заходи, що проводяться вчителями ІМ, класними керівниками, студентами-практикантами.

7. Складає тематичний план серії уроків.

На **основному** етапі практики студент здійснює таку діяльність.

1. За допомогою вчителя та методиста планує та проводить не менше 2 уроків французької та англійської мов на тиждень. Практиканта допускають до проведення уроків тільки за наявності повного конспекту уроку, підписаного вчителем або методистом.

2. За вказівками вчителя розробляє й виготовляє допоміжні засоби навчання.

3. Відвідує й аналізує уроки: не менше 5 уроків на тиждень, що проводять вчителі ІМ та студенти-практиканти згідно з розкладом відвідувань і взаємовідвідувань.

4. За допомогою вчителя та методиста готує і проводить не менш одного позакласного заходу рідною та ІМ.

5. Відвідує й аналізує позакласні заходи, здійснювані рідною та ІМ, які проводять вчителі, класні керівники та практиканти (не менше двох заходів) .

6. Бере участь в методичних семінарах і виступає на них із доповідями.

7. Проводить дослідну роботу за темою курсової роботи.

На **заключному** етапі педагогічної практики, який триває три дні, студент виконує таку роботу.

1. Готує звітні матеріали з педагогічної практики.

2. Вчасно здає стандартно оформлену звітну документацію для перевірки та оцінювання.

3. Бере участь в підсумкових заходах із педагогічної практики.

Методисти з фаху:

- перевіряють документацію, яку подали студенти, виставляють в атестаційний лист оцінку з фаху;

- подають керівникові практикою від кафедри звіт про результати педагогічної практики в групі, а також індивідуальні плани, звіти й атестаційні листи студентів.

5. Відповідальність керівників практики та практикантів.

Відповідальність керівників практики полягає у наступному.

Завідувач кафедри здійснює контроль за організацією і проведенням практики, виконанням програми практик, своєчасним складанням заліків і звітної документації за підсумками практики.

Керівник практики від кафедри здійснює безпосереднє навчально-методичне керівництво виробничою практикою студентів:

- складає робочу програму практики;

- розробляє методичну документацію з питань практики та надає допомогу викладачам-методистам;

- забезпечує організацію і проведення практики зі спеціальності;

- узгоджує бази проходження практики з завідувачем навчальною та виробничою практикою університету;

- згідно з угодами, укладеними між університетом і базовими закладами та відношеннями щодо проведення практики, проводить розподіл методистів та студентів-практикантів;

- готує проект наказу з практики;
- забезпечує організацію і проведення настановчих та підсумкових конференцій, захисту результатів практики;
- ознайомлює студентів із завданням і змістом, звітністю і критеріями оцінювання результатів практики;
- здійснює загальний контроль за виконанням студентами практикантами завдань практики і правил внутрішнього трудового розпорядку базового закладу;
- приймає залік із практики і виставляє підсумкову оцінку;
- вивчає й узагальнює передовий досвід організації та проведення практики;
- подає завідувачу навчальної та виробничої практики звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо подальшого вдосконалення та організації її проведення.

Методист з фаху:

- бере участь в установчій та підсумковій конференціях на факультеті. На установчій конференції методист ознайомлює студентів із вимогами до організації практики на окремій спеціальності, здійснює організаційну роботу зі студентами. На підсумковій конференції методист характеризує роботу своєї групи, досягнення і недоліки окремих студентів, узагальнює досвід практики;
- знайомить студентів із адміністрацією бази практики, керівниками практики, здійснює розподіл студентів, контролює відвідування, роботу та виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку базового закладу;
- проводить методичну роботу зі студентами (затверджує індивідуальні плани, проводить консультації, перевіряє та оцінює конспекти, відвідує та обговорює не менш ніж три заняття);
- забезпечує контроль за проходженням практики студентами групи (у співпраці зі старостами мінігрупи);
- відповідає за своєчасну подачу студентами звітної документації відповідальному методисту;
- оцінює роботу студентів, виставляє оцінку в атестаційний лист;
- подає керівнику практики звіт за підсумками практики.

Студенти університету при проходженні практики зобов'язані:

- брати участь у настановчій та підсумковій конференціях із питань організації педпрактики;
- одержати до початку практики у керівників практики (методистів з фаху, педагогіки та психології) консультації щодо виконання завдань практики, оформлення всіх необхідних документів;
- пройти своєчасно медогляд і отримати допуск на проходження практики;
- своєчасно прибути на базу практики;
- виконати всі види робіт, передбачені програмою практики;

- бути присутнім на базі практики щоденно, протягом 30 годин на тиждень;
- суворо дотримуватись правил внутрішнього розпорядку, охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії і розпоряджень адміністрації закладу, де проходить практика;
- вчасно оформляти документацію та подавати її на вимогу керівника/методистів практики;
- студенти не допускаються до проведення уроку, заходу, іншого виду діяльності без конспекту, сценарію, завізованого учителем, вихователем або методистом;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- на період практики методист з фаху призначає старосту мікрогрупи. У його обов'язки входить облік відвідування студентами бази практики, уроків та інших заходів, ознайомлення їх із завданнями і дорученнями викладачів-керівників тощо;
- подати звітну документацію в останні дні проходження практики і протягом перших 10 днів після виробничої і 5 днів після навчальної практик захистити результати практики.

1. Форми контролю та підведення підсумків практики

Формами контролю навчально-виховної діяльності студентів-практикантів є такі:

- індивідуальне відвідування методистом уроків та позакласних заходів, які проводить студент-практикант;
- групове відвідування методистом та студентами-практикантами уроків та позакласних заходів, які проводить студент-практикант;
- поточна перевірка документації, планів-конспектів уроків і наочних посібників, підготовлених студентом-практикантом;
- перевірка виконання індивідуальних і групових методичних завдань;
- перевірка методистом звітної документації студента-практиканта.

Індивідуальні та групові завдання спрямовані на розвиток у студентів під час практики вмінь та навичок самостійного розв'язання виробничих завдань. Виконання одного або кількох індивідуальних завдань активізує діяльність студентів, розширює їхній світогляд, підвищує ініціативу й робить проходження практики більш конкретним і цілеспрямованим.

Практиканти отримують індивідуальні або групові завдання від методиста з фаху. Завдання мають бути 1) пов'язані з темою курсової роботи практиканта, 2) вузько спрямовані на розвиток певних вмінь / навичок на конкретному етапі навчання у школі певного типу, 3) практичними та комунікативно спрямованими за характером.

Матеріали, отримані студентом під час виконання індивідуального завдання, використовуються при написанні наукових і науково-практичних робіт методичного характеру.

Групові завдання забезпечують розвиток у практикантів умінь співпраці, а в деяких випадках також умінь публічної презентації результатів проведеного дослідження. Групові завдання можуть мати таку форму: підготувати підгрупу до круглого столу щодо результатів практики, дослідити ефективність використання комунікативних технологій при навчанні певного матеріалу, дослідити проблему інтересу до навчання ІМ та шляхів його підвищення, тощо.

Оцінювання проходження **навчальної пропедевтичної педагогічної практики студентів II курсу** відбувається з використанням таких документаційних форм звітності студентів:

- робочий зошит, у якому відображено зміст і форми діяльності студента в період практики в закріпленому класі, аналіз відвіданих уроків та виконання завдань з педагогіки.

- методична розробка, проведеного студентами позакласного виховного заходу в закріпленому класі, його самоаналіз, фото-, відеозвіт за видами діяльності;

- атестаційний лист, у якому відображається думка про роботу студента у формі оцінки класного керівника, методиста з педагогіки.

Підсумковий диференційований залік з педагогічної практики студентів II (III) курсу ставить методист з педагогіки у атестаційний лист та у залікову книжку (розділ “Педагогічна практика”) на основі критеріїв оцінювання, аналізу звітної документації, власних спостережень, оцінки класного керівника та звіту студентів на підсумковій конференції.

Критерії оцінювання навчальної педагогічної практики:

№	Зміст	Бали
1.	Відвідування школи	1 – 5
2.	Робота з класним колективом (оцінюється вчителем-класоводом)	1 – 25
3.	Виховний захід (розробка, проведення, самоаналіз)	1 – 25
4.	Науково-педагогічне дослідження (розробка анкет, проведення анкетування, узагальнення результатів) оцінюється методистом з педагогіки та шкільним психологом	1 – 10
5.	Дидактичні завдання	1 – 25
6.	Оцінка щоденника (зміст, висновки, оформлення)	1 – 10

Оцінювання проходження **навчально-методичної практики** у закладі загальної середньої освіти студентів IV курсу відбувається з використанням таких документаційних форм звітності студентів:

- 1) Щоденник практики
- 2) Індивідуальний план

- 3) Звіт із документальним підтвердженням запланованих та виконаних робіт
- 4) Атестаційний лист
- 5) Характеристика з місця проходження педпрактики, підписана директором або завучем та скріплена печаткою школи.

Звітною документацією за підсумками **навчальної педагогічної практики в закладах позашкільної освіти є**

I. Паспорт закладу :

1. Назва, підпорядкування, адреса.
2. Розклад роботи секції/гуртка/ студії тощо
3. Список дітей секції
4. Графік проведення занять студентом-практикантом (дата, час, тема).

II. Індивідуальний план роботи на період практики (складається на основі тематичного плану)

5. Спостереження за дітьми під час занять.
6. Виконання завдань:
 - аналіз організації початку заняття;
 - аналіз ознайомлення з новим матеріалом;
 - аналіз завершення заняття;
7. На основі матеріалів п. 6 складання Аналізу відвіданого заняття.

III. Методичні матеріали:

1. Аналіз відвіданого заняття
2. План-конспект проведених практикантом 2-х занять.
3. Самоаналіз одного з проведених практикантом занять.
4. Методична розробка етичної бесіди чи іншої форми проведеного виховного заходу (обов'язковим є наявність теми заходу, мети, завдань, визначення місця і часу проведення, контингенту учнів, опис підготовчого етапу, сценарій , заключний етап заходу).
5. Самоаналіз проведеного виховного заходу.

IV. Характеристика на студента-практиканта, підписана директором закладу й завірена печаткою та Атестаційний лист).

V. Загальний звіт у довільній формі.

Оцінювання проходження виробничої практики

На заключному етапі педагогічної практики, тобто протягом тижня з дня закінчення практики, студент виконує таку роботу.

1. Готує звітні матеріали з педагогічної практики:
 - індивідуальний план з відмітками методиста про вчасність та якість виконання запланованого;
 - атестаційний лист;
 - звіт про роботу;
 - стандартно оформлені плани-конспекти всіх проведених уроків

(мінімум 20 планів-конспектів), з них три плани-конспекти – розгорнуті;

- розгорнутий аналіз 1 уроку ІМ, проведеного вчителем, та 2 уроків практикантів;

- методичну розробку виховного заходу ІМ;

- методичну розробку виховного заходу рідною мовою, підписану методистом з педагогіки;

- характеристику з місця проходження педпрактики, підписану директором або завучем та скріплену печаткою школи.

2. Здає грамотно й охайно оформлену звітну документацію в картонній папці з наклеєним титульним листом для перевірки та оцінювання.

3. Бере участь в підсумкових заходах з педагогічної практики, науково-практичній конференції тощо.